

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE
„C.S. NICOLĂESCU-PLOPSOR”

Profilul de cercetare și dezvoltare a Institutului de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopsor”

Introducere în cercetările istorice ale băncilor urbane din Oltenia (1880-1948) 27

Lista autorilor 29

Geografie și demografie a băncilor urbane din Oltenia (1880-1948) 31

Activitatea băncilor urbane din Oltenia (1880-1948) 33

Finanțarea băncilor urbane din Oltenia (1880-1948) 35

Înțelegerea băncilor urbane din Oltenia (1880-1948) 37

ISTORIA BĂNCILOR URBANE DIN OLTEȚIA

ÎN DATE, STATISTICI ȘI CORESPONDENȚĂ
(1880-1948)

Documentul nr. 1: Băncile urbane din Oltenia la sfârșitul secolului XIX 39

Documentul nr. 2: Băncile urbane din Oltenia la începutul secolului XX 41

Documentul nr. 3: Băncile urbane din Oltenia la mijlocul secolului XX 43

Documentul nr. 4: Băncile urbane din Oltenia la sfârșitul secolului XX 45

Documentul nr. 5: Băncile urbane din Oltenia în perioada interbelică 47

Documentul nr. 6: Băncile urbane din Oltenia în perioada postbelică 49

Documentul nr. 7: Băncile urbane din Oltenia în perioada interbelică 51

Documentul nr. 8: Băncile urbane din Oltenia în perioada postbelică 53

Documentul nr. 9: Băncile urbane din Oltenia în perioada interbelică 55

Documentul nr. 10: Băncile urbane din Oltenia în perioada postbelică 57

Documentul nr. 11: Băncile urbane din Oltenia în perioada interbelică 59

Documentul nr. 12: Băncile urbane din Oltenia în perioada postbelică 61

Documentul nr. 13: Băncile urbane din Oltenia în perioada interbelică 63

Documentul nr. 14: Băncile urbane din Oltenia în perioada postbelică 65

Documentul nr. 15: Băncile urbane din Oltenia în perioada interbelică 67

Documentul nr. 16: Băncile urbane din Oltenia în perioada postbelică 69

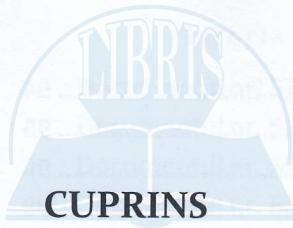
Documentul nr. 17: Băncile urbane din Oltenia în perioada interbelică 71

Documentul nr. 18: Băncile urbane din Oltenia în perioada postbelică 73

Documentul nr. 19: Băncile urbane din Oltenia în perioada interbelică 75

EDITURA
CETATEA
DE SCAUN

CUPRINS

Prefață.....	7
Introducere.....	11
Lista documentelor	15
Listă de statistici	24
List of documents	25
List of the statistic data.....	34
Studiu introductiv.....	35
CAPITOLUL I Sucursala și agențiile BNR din Oltenia, între instrucțiunile Administrației Centrale și implicarea în susținerea economiei locale..... 55	
Documentul nr. 1	55
Documentul nr. 2	56
Documentul nr. 3	63
Documentul nr. 4	65
Documentul nr. 5	67
Documentul nr. 6	68
Documentul nr. 7	69
Documentul nr. 8	70
Documentul nr. 9	71
Documentul nr. 10	72
Documentul nr. 11	73
Documentul nr. 12	74
Documentul nr. 13	75
Documentul nr. 14.....	75
Documentul nr. 15	76
Documentul nr. 16	78
Documentul nr. 17	79
Documentul nr. 19	82
Documentul nr. 20	84
Documentul nr. 21	85
Documentul nr. 22	86
Documentul nr. 23	89

Documentul nr. 24	94
Documentul nr. 25	95
Documentul nr. 26	96
Documentul nr. 27	98
Documentul nr. 28	104
Documentul nr. 29	106
Documentul nr. 30	107
Documentul nr. 31	108
Documentul nr. 32	109
Documentul nr. 33	109
Documentul nr. 34	110
Documentul nr. 35	115
Documentul nr. 36	122
Documentul nr. 37	123
Documentul nr. 38	125
Documentul nr. 39	127

CAPITOLUL II Mișcarea bancară din Oltenia (1880-1948).

Băncile comerciale urbane și intercațiunea cu mediul economic ..	129
Statistica nr. 1	129
Mic dicționar bancar	129
Documentul nr. 40	160
Documentul nr. 41	161
Documentul nr. 42	162
Documentul nr. 43	164
Documentul nr. 44	165
Documentul nr. 45	167
Documentul nr. 46	168
Documentul nr. 47	169
Documentul nr. 48	176
Documentul nr. 49	187
Documentul nr. 50	190
Documentul nr. 51	191
Documentul nr. 52	193
Documentul nr. 53	197
Documentul nr. 54	198

CAPITOLUL III Organizarea și funcționarea

Băncii Comerțului din Craiova (1897-1948)	200
Documentul nr. 55	217
Documentul nr. 56	218

Documentul nr. 57	221
Documentul nr. 58	222
Documentul nr. 59	224
Documentul nr. 60	226
Documentul nr. 61	232
Documentul nr. 62	233
Documentul nr. 63	235
Documentul nr. 64	237
Documentul nr. 65	240
Documentul nr. 66	241
Documentul nr. 67	242
Documentul nr. 68	244
Documentul nr. 69	245
Documentul nr. 70	247
Documentul nr. 71	250
Documentul nr. 72	252
Documentul nr. 73	253

CAPITOLUL IV Cooperația în Oltenia urbană.

Evoluție și strategii de dezvoltare	256
Statistica nr. 2	256
Statistica nr. 3	289
Documentul nr. 74	309
Documentul nr. 75	311
Documentul nr. 76	312
Documentul nr. 77	313
Documentul nr. 78	316
Documentul nr. 79	318
Documentul nr. 80	319
Documentul nr. 81	320
Documentul nr. 82	324
Documentul nr. 83	325
Documentul nr. 84	326
Documentul nr. 85	327
Documentul nr. 86	329
Documentul nr. 87	332
Documentul nr. 88	338
Documentul nr. 89	341
Documentul nr. 90	342
Documentul nr. 91	343
Documentul nr. 92	345

Documentul nr. 93	350
Documentul nr. 94	352
Documentul nr. 95	353
Documentul nr. 96	356
Documentul nr. 97	358
Documentul nr. 98	361
Documentul nr. 99	362
Documentul nr. 100.....	368
Documentul nr. 101.....	372
Documentul nr. 102.....	374
Documentul nr. 103.....	379
Documentul nr. 104.....	381
Documentul nr. 105.....	383
Documentul nr. 106.....	384
Documentul nr. 107.....	385
CAPITOLUL V Managementul resurselor umane	386
Statistica nr. 4	386
Statistica nr. 5	416
Documentul nr. 108.....	444
Bibliografie generală.....	446

CAPITOLUL I

Sucursala și agențiile BNR din Oltenia, între instrucțiunile Administrației Centrale și implicarea în susținerea economiei locale

Documentul nr. 1

Tabel cu principalii bancheri, zarafi și „împrumutători” de bani din Craiova
(sfârșitul secolului al XIX-lea)⁶⁶

Nr. crt.	Numele și prenumele	Bancher, zaraf, împrumutător de bani
1.	Petre Cristea	Zaraf
2.	Băluță Săndulescu	Zaraf
3.	Asericu Eskenasy	Zaraf
4.	Morinicu Penchas	Zaraf
5.	Heinricu Lazăr	Zaraf
6.	Măcicu Penchas	Zaraf
7.	Mayer Cohen	Zaraf
8.	M. E. Solomon	Zaraf
9.	Moscă D. Semo	Zaraf
10.	Rafael Penchas	Zaraf
11.	David Alire Ascher	Zaraf
12.	Avram Elŷ	Zaraf
13.	Petrescu Ioan	Zaraf
14.	Daniel D.	Zaraf
15.	Levi Iacob	Zaraf
16.	Năstase Țecu Rusu	Împrumutător de bani
17.	Voicu C. Rigman	Împrumutător de bani
18.	Mitru Proicea	Împrumutător de bani
19.	Antonie Chituță	Împrumutător de bani
20.	Anastasie Cionea	Împrumutător de bani

⁶⁶ S.J.A.N. Dolj, fond Tribunalul Județului Dolj, dosar 50/1865, f. 1; Idem, dosar 408/1895, f. 1; Idem, dosar 302/1884, f. 9; Idem, dosar 388/1888, f. 2; C. I. Băicoianu, *Istoria politicei noastre monetare și a Băncii Naționale (1880-1914)*, vol II, partea I, București, 1932, p. 51.

21.	Andrei Megopolu	Împrumutător de bani
22.	Frații Așer Eskenasy	Bancheri
23.	Frații Ferino	Bancheri
24.	Rafael S Penchas, Fii	Bancheri
25.	N. T. Popp	Bancher
26.	I. P. Poenar și Căliman și fiui	Bancheri
27.	Poumay & Făreanu	Bancher
28.	Dulgherescu Nicolae	Bancher
29.	Fermo Lazăr fiu	Bancher

Documentul nr. 2

Tabel cu comercianții și meseriașii care și-au desfășurat activitatea pe piața orașului Craiova înainte de 1 ianuarie 1880⁶⁷

Numele și prenumele	Profesiunea	Numele și prenumele	Profesiunea
Nae T. Popp	Casă de import și export, bancă, cereale etc.	Mailender et Gold	Cerealist
Pommey et Foreanu	Bancheri	Petrache Andreescu&Frate	Mare magazin de fierărie
Frații Așer Eschenassy	Bancheri/en gros și diferite mărfuri	Nicolae și Ștefan Petrescu	Magazin de fierărie
Lazăr Fermo	Bancher	Iancu Constantinescu&Frate	Magazin de fierărie
Morinicu Penchas	Bancher și zaraf	Nicolae Ionescu	Magazin de fierărie
Mayer Cohen	Zaraf	Costache Buciumeanu	Magazin de fierărie
Costache D. Dumitrescu&frate	En gros și diferite mărfuri	Constantin Mihail	Magazin de fierărie
Rafael Penchas	En gros și diferite mărfuri	Iancu Iliescu	Mare magazin de fierărie

⁶⁷ S.J.A.N. Dolj, fond Tribunalul Județului Dolj, dosar 50/1865, f. 1; Idem, dosar 408/1895, f. 1; Idem, dosar 302/1884, f. 9; Idem, dosar 388/1888, f. 2; Idem, dosar 449/1892, ff. 1-4; Idem, dosar 390/1895, ff. 48-49; C. I. Băicoianu, *Istoria politicei noastre monetare și a Băncii Naționale (1880-1914)*, vol II, partea I, București, 1932, pp. 52-57.

Moise Penchas	En gros, diferite mărfuri și cercealărie	Ghenea Dancov	Cuțitar
Mihalache Constantin	Mare engrosist, diferite mărfuri și bumbace	Dumitru Zanovschi	Cuțitar
Nicolae Dulgherescu	Engrosist, bumbace	Petre Pisticov	Cuțitar
Moise D. Mayo	Diferite mărfuri și cercealărie	Moise Feder	Tinichigiu
Iosef Eskenassy&Frate Solom Eschenassy	Bumbace și cercealărie	Ghioca Plăcintaru	Simigerie
Iancu Boicescu&Nicolae Popescu	Engrosiști	Costea Ene	Bragagiu, halvale, bragă
Isac Ligi	Engrosist, cercealărie și altele	Stan Dimitriu	Mare tutungiu
A. M. Strass	Cereale-export	Băluță Tumusliu	Mare tutungiu
Sigmund Strass	Cereale-export	D-tru Dimoviceanu	Tutungerie și alte mărfuri
Teodor Gașpar	Cereale-export	Albert Roth	Pălărier
Valentin Cohn	Cerealist	Louis Barer	Pălărier
George Vasilescu	Pălărier	Grigore Miulescu	Pălărier
Toma Cristea	Pălărier și căciular	Leon M. Eschenassy	Postăvar
Heinerich Folender	Postăvar	Coman M. Ureche	Fabrică de săpun și lumânări
Niță Angelescu	Lumânărar	Savu Alexiu	Lumânărar
Dumitru Vasilescu	Lumânărar	Dumitru Cacaliceanu	Cafenea și cofetărie
Grigore Cacaliceanu	Cafenea și cofetărie	Frantz Porubsky	Manufactură, str. Unirii
Saroș et Jpold	Cafenea și cofetărie	Ioniță Vasiliu	Măruntișuri-Globul Verde
Ghiță Andronescu	Cafenea și cofetărie	Ilie R. Opran, Succes	Măruntișuri-Globul Verde
Nicoli Cutava	Cafenea grecească piața Elca	Gh. Popescu zis Ușneață	Brașovean
Baruch Mevorak	Cafenea ovreiască	Nicolae Ungureanu	Manufactură

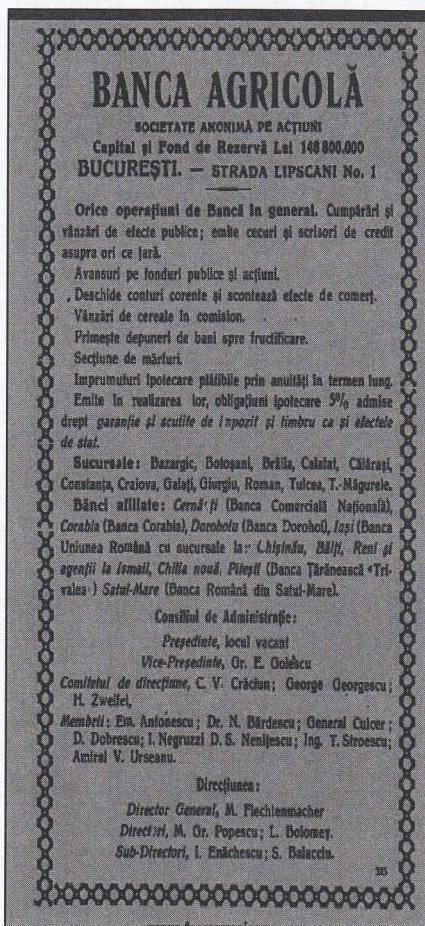
Barbu Ionescu	Brașovean și diferite alte mărfuri	Gheorghe Mihăescu	Manufactură și măruntișuri
Ilie F. Popescu	Brașovean și diferite alte mărfuri	Marcu Popescu	Lipscanie
Grig. C. Pârvulescu	Brașovean și manufactură	Ilie Nicolau Furtună	Lipscanie
Nițu Radovici zis Țiganul	Brașovean	Ioniță Georgescu și Frații Mihaiță și Constantin	Lipscanie
Nae Florescu	Brașovean	Nicolae Athanasiu zis Francez	Lipscanie
Ioniță Mih. zis Cârnu	Brașovean	Ghiță Ionciovici-Bucureșteanu	Lipscanie
Ion Constantinescu	Brașovean	Stavre Economu	Lipscanie
Constantin Popovici	Brașovean	Gheorghe Georgescu	Lipscanie
Costache Manea Brașoveanu	Brașovean	Alecu Radovici	Lipscanie
Pavel Toșa	Brașovean	Costache Marinovici	Lipscanie
Hristea Ionescu	Brașovean	Ilie Pipercu	Lipscanie
Ilie Diaconescu	Brașovean	Toma Stanovici	Lipscanie
Toma Priescu	Brașovean	Tănasie Ionovici	Lipscanie
Petre Crăsnaru	Brașovean	Stan Dălcescu	Lipscanie
Chivu Athanasiu	Brașovean	Eraclie Constantinescu	Lipscanie
Ion State Bercu	Brașovean	Chiriac Stoianovici	Lipscanie
Frații Const. și Ioniță Bratoloveanu	Brașovean	Vasile Ionescu	Lipscanie
Ghiță Știrbu	Brașovean și manufactură	Niță Sterescu	Lipscanie
Petrache Popovici	Brașovean și manufactură	Tache Constantinescu	Marchitan
Mihaiță Petrescu Epuran	Brașovean	Marin Chițu	Marchitan
Tache Andreianu	Mărfuri de lux	Răducan Georgescu	Marchitan
Tudorache Popescu	Brașovean	Cristea Ionovici	Marchitan
D-tru	Manufactură-	Cristea și D-tru Hagi	Marchitan

CAPITOLUL II

Mișcarea bancară din Oltenia (1880-1948).

Băncile comerciale urbane și interacțiunea cu mediul economic

Statistica nr. 1 Mic dicționar bancar

Banca Agricolă. În anul 1894, a fost înființată Banca Agricolă, cu un capital social de 12 milioane de lei. În Oltenia, aceasta a avut sucursale în următoarele localități:

- Sucursala din Craiova a fost înființată la 10 iulie 1896. Scopul acesteia a fost „de a acorda ajutor pentru agricultori și comercianți”. Subscripțiile la capitalul social

au evoluat astfel: în anul 1905, la trei milioane de lei; în anul 1926 – cinci milioane de lei. La 1 martie 1933, sucursala a fost lichidată¹⁰⁸;

- Sucursala din Corabia a fost înființată la 4 mai 1899;
- Sucursala din Turnu Severin a fost fondată în anul 1900;
- Sucursala din Calafat a fost fondată la 28 iunie 1901¹⁰⁹ și lichidată la 24 mai 1933¹¹⁰.

Banca Mehedințului, Turnu Severin, bancă din *finanța mijlocie*¹¹¹. A fost înființată prin hotărârea luată la 27 aprilie 1899, la Turnu Severin, cu un capital social de 100.000 de lei¹¹². La 15 martie 1912, acționarii, convocați în Adunare Generală Extraordinară și reprezentând întregul capital social, au hotărât transformarea băncii din societate cooperativă de credit în societate anonimă pe acțiuni, cu un capital social de un milion de lei, împărțit în 2.000 de acțiuni nominative de câte 500 de lei fiecare¹¹³. Societatea și-a propus, prin această creștere de capital, „să-și mărească cercul operațiunilor sale și să întindă cât posibil mai mult concursul său la cei ce au nevoie de dânsa”¹¹⁴. Bancă comercială, ea a efectuat toată gama de produse și operațiuni bancare în lei și valută, axându-se pe „scontul de efecte comerciale”¹¹⁵. Societatea a acordat credite pe termen scurt și mediu plugarilor, agricultorilor, meseriașilor, comercianților și industriașilor care s-au orientat către această instituție, pentru că, „din constatările noastre ca oameni simpli, apreciem că singură Banca Mehedințului are caracter solid ce trebuie să-l aibă o Instituție financiară de Credit și aceasta prin faptul că sunteți singuri care aplicați o măsură pentru toți, adică percepând dobânzi egale tuturor – fapt care în altă parte nu se respectă”¹¹⁶. În primii ani de funcționare, fiind singura instituție din județul Mehedinți care s-a ocupat de comerțul de bancă, a practicat o dobândă de 8% (criza economică din anii 1912-1913 a determinat creșterea dobânzii la 11%¹¹⁷) într-o perioadă în care cămătarii cereau peste 100%. Pentru a veni în sprijinul funcționarilor săi, în anul 1913, Consiliul de Administrație a decis crearea unui fond de pensie. Conform regulamentului, funcționarii care aveau o oarecare vechime în bancă și nu aveau vîrstă de 40 de ani contribuiau cu 5% din salariul lunar la acest fond¹¹⁸. Pe lângă înființarea acestui fond de pensii, destinat funcționarilor instituției, banca a participat cu sume importante la construcția școlilor din localitate și

¹⁰⁸ S.J.A.N. Dolj, fond Camera de Comerț și de Industrie Craiova, dosar 271/1931, f. 1.

¹⁰⁹ Idem, fond Jean Mihail, dosar 420/1896-1930, ff. 2-21.

¹¹⁰ „Monitorul Oficial”, nr. 72 din 27 martie 1933, p. 12490.

¹¹¹ V. Slăvescu, *Marea finanță din România în vreme de război – Băncile Comerciale (1914-1919)*, București, 1920, p. 205 (în continuare se va cita: Marea finanță...).

¹¹² S.J.A.N. Mehedinți, fond Banca Mehedințului, dosar 1/1899-1902, f. 17.

¹¹³ *Ibidem*, dosar 9/1911-1916, f. 69.

¹¹⁴ *Ibidem*.

¹¹⁵ *Ibidem*, dosar 1/1899-1902, f. 152.

¹¹⁶ *Ibidem*, f. 249.

¹¹⁷ *Ibidem*, f. 474.

¹¹⁸ *Ibidem*, dosar 9/1911-1916, f. 251.

dotarea acestora. În anul 1913, a sprijinit crearea bibliotecii cu caracter economic și finanțier a Școlii Superioare de Comerț din Craiova¹¹⁹. În ianuarie 1914, societatea a înființat o agenție în Comuna Pătule, comună „bogată și ca populație 8-900 familii și ca avere, se simte fericită că pe lângă o judecătorie, jandarmerie, conacul moșiei cu un personal aşa de numeros mai are și această bancă la îndemâna populațunei”¹²⁰. La numai trei luni de la inaugurarea agenției, aceasta avea efecte în păstrare la centrală în sumă de 78.860 de lei, împrumuturi acordate în valoare de 92.203 de lei și un beneficiu net de 5.709,05 de lei¹²¹. În anul 1914, Banca Mehedințului avea un capital social de un milion de lei, fonduri de rezervă de 401.640 de lei și depuneri spre fructificare în valoare de 1.169.437 de lei. Declanșarea Primului Război Mondial a determinat clientela băncii să-și retragă depunerile, motiv pentru care banca s-a simțit în imposibilitatea restituirii acestora și a solicitat un credit la Banca Națională a României. Creditul aprobat în anul 1916 s-a ridicat la valoarea de 1.150.000 de lei. În condițiile intrării României în război (1916), banca și-a încheiat activitatea pe o perioadă de un an și nouă luni¹²², instituția redeschizându-și ghișele la 29 iulie 1918¹²³. Criza economică (1929-1934) nu a ocolit activitatea *Băncii Mehedințului*, care a avut mult de suferit, operațiunile sale bancare fiind paralizate, deoarece aceasta a fost obligată să onoreze toate retragerile de depuneri. În anul 1932, banca avea un capital de 17 milioane de lei, divizat în 34.000 de acțiuni nominative, deținute de 4.683 de acționari, dintre care: 3.236 de agricultori, posesori ai unor terenuri cu suprafață sub 10 ha; 234 de agricultori – cu peste 10 ha; 620 de proprietari urbani; 162 de comercianți; 431 de alte profesioni¹²⁴. La 31 decembrie 1932, plasamentele de 46.815.534 de lei erau repartizate astfel: 21.906.251 de lei – la agricultori sub 10 ha; 27.804.380 – la agricultorii cu peste 10 ha; 7.104.913 de lei – la comercianți, meseriași și alte profesioni¹²⁵. Legea asanării datoriilor agricole, adoptată în anul 1932, i-a afectat activitatea, instituția aflându-se în imposibilitatea de a strânge creditele acordate agricultorilor. *Banca Mehedințului* a fost lichidată în anul 1948.

Banca Vâlcea, Rm. Vâlcea. A fost înființată la 1 iulie 1899, ca societate cooperativă de credit și economii, fiind prima instituție de acest fel din județul Vâlcea. Instituția a fost înființată din inițiativa unui grup de comercianți din localitatea Rm. Vâlcea. În anul 1909, acționarii societății de credit, convocați în Adunare Generală Extraordinară și reprezentând întregul capital social, au hotărât transformarea acesteia din societate cooperativă de credit în societate anonimă pe

¹¹⁹ Ibidem, f. 286.

¹²⁰ Ibidem, f. 416.

¹²¹ Ibidem.

¹²² Ibidem, dosar 13/1918-1920, f. 28.

¹²³ Ibidem.

¹²⁴ Ibidem, dosar 2/1929-1943, f. 110.

¹²⁵ Ibidem.

acțiuni, cu un capital social de 200.000 de lei¹²⁶. În intervalul 1915-1918, banca nu a desfășurat niciun fel de activitate. Din bilanțul încheiat la 31 decembrie 1933, aflăm că în perioada 1930-1932, la această instituție, cea mai mare parte a creditelor a fost acordată agricultorilor, cu dobânzi de 8, 9 și 11%. În aceeași perioadă, pentru a putea face față restituirilor de depuneri, banca a fost nevoită să-și vândă o parte dintre proprietăți. Printre acestea s-au numărat: imobilul din strada Col. Apostol Dumitrescu și patru proprietăți în comunele Roman-Horezu, Gușoieni și Zlătărei¹²⁷. Banca s-a confruntat cu probleme în anii 1933-1939, nereușind să-și revină complet de pe urma crizei economice. La 1 februarie 1943, *Banca Vâlcea* a fuzionat cu *Banca Râmnicului*. Actele de fuziune au fost publicate în *Buletinul Oficial Bancar*, nr. 10 din 19 mai 1943; o jumătate de an mai târziu, la 16 decembrie 1943, *Banca Vâlcea* era radiată¹²⁸.

Banca Calafatului, cu sediul în Calafat, bancă din finanța mijlocie¹²⁹. În anul 1901, un grup de proprietari și comercianți din Calafat au înființat, cu sprijinul lui Constantin Neamțu, o societate cooperativă de credit și economii, sub denumirea de „Banca Calafatului”¹³⁰. Primul capital social vărsat de societari a fost de 150.000 de lei. În anul 1902, acționarii societății de credit au hotărât transformarea acesteia din societate cooperativă de credit în societate anonimă pe acțiuni. Societatea anonimă și-a început activitatea la 10 octombrie 1903, cu un capital social de 300.000 de lei, împărțit în 3.000 de acțiuni a către o sută de lei fiecare. Subscripțiile la capitalul social au evoluat astfel: la 31 decembrie 1908 – 500.000 de lei; în anul 1913 – un milion de lei¹³¹; la 1921 – două milioane de lei; la 1923 – cinci milioane de lei¹³²; în intervalul 31 decembrie 1927 – 31 decembrie 1940 – zece milioane de lei. Contul cel mai important din pasivul băncii l-a reprezentat cel al depunerilor spre fructificare. În perioada 1910 – 1929, acest cont a variat între 1.425.984 de lei (la 1911), 1.261.022 de lei (la 1914)¹³³, 18.473.805 lei (la 1927)¹³⁴ și 27.100.595 de lei, la 1929. În domeniul industrial și comercial, cea mai importantă contribuție a Băncii Calafatului, a fost participarea cu credit la înființarea Societății în comandanță simplă – „Albina”, din Calafat¹³⁵. Bancă comercială, aceasta a pus la dispoziția clienților o gamă diversificată de produse și servicii bancare, susținând „dezvoltarea comerțului, industriei, agriculturii, economiei și întreprinderilor de tot felul”, în

¹²⁶ S.J.A.N. Vâlcea, fond Banca Națională a României, Agenția Rm. Vâlcea, dosar 4/1903-1933, f. 20.

¹²⁷ Idem, fond fond Camera de Comerț și de Industrie Vâlcea, dosar 33/1931, ff. 18-19.

¹²⁸ *Ibidem*, f. 1.

¹²⁹ V. Slăvescu, *Marea finanță...*, p. 205.

¹³⁰ S.J.A.N. Dolj, fond Banca Calafatului, dosar 1/1923-1929, f. 68. Banca a început să funcționeze în baza autorizației de funcționare dată de Tribunalul Dolj, prin sentința nr. 59 din 21 aprilie 1903. Statutele băncii au fost modificate în anii 1921, 1922, 1923, 1928, 1931.

¹³¹ S.J.A.N. Dolj, fond Banca Calafatului, dosar 1/1923-1929, f. 67.

¹³² *Ibidem*.

¹³³ Idem, fond Camera de Comerț și de Industrie Craiova, dosar 401/1931, f. 1.

¹³⁴ Idem, fond Banca Calafatului, dosar 1/1923-1929, f. 68.

¹³⁵ Idem, fond Camera de Comerț și de Industrie Craiova, dosar 401/1931, f. 1.

regiunile Calafat, Cetate, Băilești¹³⁶. La numai patru ani de la începerea activității ca societate anonimă, banca și-a extins cercul de activitate, înființând o agenție în comuna Cetate, județul Dolj (și-a început activitatea la 1 ianuarie 1906). Activitatea ei a fost întreruptă odată cu declanșarea Primului Război Mondial; în perioada decembrie 1914 – martie 1918, aceasta nu a desfășurat niciun fel de operațiuni. Pentru a satisface nevoile clientelei, la 9 august 1923, societatea a inaugurat agenția din localitatea Băilești¹³⁷. La 29 aprilie 1948, Curtea Superioară Bancară a acceptat intrarea în lichidare a Băncii Calafatului, numindu-l lichidator pe avocatul August Filip¹³⁸.

Banca Drăgoești, cu sediul în localitatea Drăgășani, a fost fondată în noiembrie 1902, cu un capital social de 100.000 de lei, pe durată nelimitată. Subscripțiile la capitalul social au evoluat astfel: în anul 1905, la 200.000 de lei, iar în anul 1906, la 300.000 de lei¹³⁹. Banca a avut trei agenții: la Bălcești și Lădești, în județul Vâlcea, și la Drăgoești, în județul Olt. Societatea a funcționat până în anul 1909, când a fost preluată prin fuziune de Banca Drăgășani¹⁴⁰.

Banca Providența, cu sediul în localitatea Rm. Vâlcea. În ceea ce privește această societate, dintr-o scrisoare datată 22 ianuarie 1909 și semnată de către D. I. Dumitriu (directorul Agenției BNR din Rm. Vâlcea), aflăm că a fost acceptată la cont curent la această agenție. Este posibil ca societatea să fi fost înființată între anii 1902-1909. După Primul Război Mondial, banca nu a mai activat.

Banca Fortuna, cu sediul în localitatea Rm. Vâlcea. Ca și în cazul Băncii Providența, dintr-o scrisoare datată 22 ianuarie 1909 și semnată de același D. I. Dumitriu (directorul Agenției BNR din Rm. Vâlcea), aflăm că a fost acceptată la cont curent la această agenție, cu o sumă în valoare de 60.000 de lei. Este posibil ca societatea să fi fost înființată între anii 1902-1909. La finele anului 1913, societatea avea un capital social de 100.000 de lei și un fond de rezervă, în valoare de 47.000 de lei. Din anul 1914, societatea nu a mai activat.

Banca Olteniei, cu sediul în Craiova, bancă din finanța mijlocie¹⁴¹. Societate anonimă pe acțiuni, înființată în februarie 1904, cu un capital social de 100.000 de lei¹⁴². Încă de la înființare, banca a dispus de două sedii în localitate: unul în str. Cuza-Vodă, nr. 1, în care și-a desfășurat activitatea și un sediu în str. Unirii, nr. 23, destinat funcționarilor instituției. Obiectivul inițial al fondatorilor a fost desfășurarea „operațiunilor bancare pentru dezvoltarea industriei, agriculturii și

¹³⁶ Ibidem.

¹³⁷ Ibidem, f. 2.

¹³⁸ Ibidem, f. 267.

¹³⁹ S.J.A.N. Vâlcea, fond Banca Națională a României, Agenția Rm. Vâlcea, dosar 4/1903-1933, f. 23.

¹⁴⁰ Ibidem.

¹⁴¹ V. Slăvescu, *Marea finanță...*, p. 205.

¹⁴² S.J.A.N. Dolj, fond Camera de Comerț și de Industrie Craiova, dosar 209/1931, f. 3.